

HET GELUKKIG HUISGEZIN

ORGAAN VAN DEN NIEUW-MALTHUSIAANSCHEN BOND
VEREENIGING TER BEWUSTE REGELING VAN HET KINDERTAL.

:—:

VERSCHIJNT ELK KWARTAAL.

:—:

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
HOOFDBESTUUR VAN DEN NIEUW-MALTHUSIAANSCHEN BOND

ADRES VOOR DE REDACTIE:
H DE WOLF,
VAN BOSSESTRAAT 72, AMSTERDAM.

BONDSVOORZITTER: G. J. KIERSCH, ZEILSTRAAT 8,
AMSTERDAM.

ALG. SECRETARIS: B. J. VAN PROOSDIJ, HIERONYMUS
V. ALPHENSTRAAT 18, HAARLEM POSTREK. 91565.
ALG. PENNINGMEESTER: CHR. W. SOUFFRÉE, KANAAL-
STRAAT 6, GOUDA POSTREKENING 101326.

IN ANDERE HANDEN.

Zoo heeft het H.B. mij dan de redactie van ons orgaan toevertrouwd.

En ongetwijfeld zullen er velen zijn, die bij deze wisseling, ietwat sceptisch, het spreekwoord herhalen: „Elke verandering is nog geen verbetering”.

De waardeerende woorden, door onzen Bondsvoorzitter gebezigd aan het adres van den afgetreden redacteur, de waardeerende woorden, die wij ook — en niet ten onrechte — uit den mond van anderen mochten hooren, geven mij het besef, dat meer dan goeden wil noodig zal zijn, om eventuele pessimisten in 't ongelijk te stellen.

Het was dan ook niet zonder aarzeling, dat ik de naar mijn inzicht zoo verantwoordelijke functie aanvaardde.

Het wereldleed, waaruit ook ons beginsel geboren is, vertoont zich in zoovele nuances, dat een ruime blik, een psychologisch beschouwen der levensproblemen als een der eerste voorwaarden kan geacht worden voor een goede verdediging van het Nw. Malth.

Of ik aan de gestelde eischen zal voldoen, moet de tijd leeren.

Beloven kan ik niet meer dan dit.

Bij mijn arbeid zal ik veronderstellen, dat de hoogste eischen aan mij gesteld worden en mijn voortdurend streven zal er op gericht zijn, in het belang van het beginsel van den Bond, aan deze hoogste eischen te voldoen.

De zekerheid, daarin geslaagd te zijn, zal het beste loon zijn voor mijn arbeid. DE W.

WAAR IS DE ONZEDELIJKHEID?

Een door de afd. Rotterdam verspreid stroombiljet leverde aan de „Volkskrant, Dagblad voor het Katholieke Volk” aanleiding om in een artikeltje, getiteld „Schunnig”, de Nieuw-Malthusianen te noemen „Menschen die met een zekere voorliefde de ellende van een ander willen exploiteeren, om hun eigen viezigheid aan den man te brengen”. Onze Bond heeft een „lugubere” corporatie. Als „elk zedelijk gevoel bij Katholieken is afgestompt en zij zich willen verlagen beneden het dier”, dan pas zullen zij ontvankelijk zijn voor onze propaganda. Nu moeten de R.K. werklozen laten zien, hoe zij „op hooger zedelijk peil staan dan de ongevraagde raadgevers, dat zij van de praktijken tegen de natuur niets moeten hebben.”

Wanneer een tegenstander zoo schrijft of spreekt, dan is men ertoe geneigd zich ernstig af te vragen, of er altemet toch reden tot zulk oordeel is. Want, al zou het maar voor de helft of minder gegrond zijn, dan moet er ten spoedigste moreele revisie worden toegepast. Dr. Rutgers zegt terecht in zijn „Rasverbetering”, dat de tegenstanders ons den grooten dienst doen van het laten zien van onze tekortkomingen. En zooals in genoemd R'damsch

blad, wordt ook door vele andere bladen van hetzelfde soort geschreven.

„Van hetzelfde soort.” Welnu, dit soort heeft zich op allerlei polemisch gebied al zoodanig geblameerd, dat het niet ernstig meer meetelt — zelfs niet in eigen intellectueelen kring. Dit stelt ons, wat ons-zelf betreft gerust. Het aantal onzer tegenstanders is legio. Onder hen zijn gelukkig ook zeer velen, wien het niet ontbreekt aan achting voor onze goede bedoelingen, die het slechts betreuren ons niet van dwaling te kunnen overtuigen. Dat zijn de fatsoenlijke tegenstanders en als zulken ons moreel minderwaardig zouden verklaren, ja, dan zouden we inderdaad aan ons-zelf gaan twifelen. Doch wat de „Volkskrant” zegt, is persé als onbetekenend geoordeeld en veroordeeld. Wat in bladen van dit soort staat, durft zelfs een roomsch blad van standing niet herhalen.

Zoo laag staat het roomsche arbeidersvolk bij zijn leiders aangeschreven, dat daarvoor die ellendige persproducten goed genoeg, ja noodig geacht worden. Een ernstig vertoog gaat boven de pet van Jan Boezeroen, zoo wordt geoordeeld. Daarom te zijnen believe maar lustig en drastisch schelden en verdacht maken. En het droevigste is, dat men hier de plank niet geheel mislaat. Het wil inderdaad zoo, en niet anders gezegd zijn. — Daarom vestigen wij hier dan ook de aandacht op zulk geschrijf. De roomsche arbeiders moeten eindelijk eens leeren achting voor zichzelf te hebben en te zeggen tot redacties als die van de „Volkskrant”: „Dat U zich verweert tegen het N.-Malthusianisme begrijpen wij. Maar wij hebben het recht van te weten, waarom het een zonde tegen de natuur is ons kindertal te regelen. Dit valt moeilijk aan te toonen door een uitschelden en verdacht maken van lieden, die het anders inzien, en wien het dan toch in ieder geval te doen is, om hun medemenschen van dienst te zijn”.

Dan komt de theologant met zijn dogmatiek en moraal althans met fatsoenlijke argumenten en stellen wij daartegenover de onze en kan de „Volkskrant”-lezer als redelijk mensch zelf voor zich beoordeelen, welke van die argumenten voor hem het zwaarst wegen. Nu moet de goede lezer, eerst opgezweept door een scheldpartij, het doen met een pastorale apodictie: Van God hebben wij alles gekregen om niet, en niet wij hebben te beslissen over het al of niet zijn van een mensch.

Wie — tenzij dan de man en de vrouw die hoe dan ook, in geslachtelijken omgang leven — heeft over het al dan niet bestaan van een menschenleven te beschikken? De onaantastbare feiten zeggen ons dit en... worden erkend. Ook aan roomsche zijde.

Het is nauwelijks een jaar geleden, dat de pater-iezuiet Livingston te Chicago een biolo-

gischen cursus gaf, waarin het hem niet vrij stond zoo laag bij den grond te blijven als de redactie van de R'damsche „Volkskrant”. Hij wees op de „treurige moraal” in de Amerikaanse intellectueele kringen, waar het Nw.-Malthusianisme zijn meest geharnaste bestrijders vindt. — „Wij hebben geconstateerd”, aldus deelde de pater o.m. mede, „dat 1521 vroegere en nu sinds lang gehuwde studenten van een zekere universiteit slechts 478 kinderen hebben. Helaas geldt een dergelijke verhouding ook voor andere hooge scholen. Voorts moet worden gezegd, dat van de 39.000 huwelijken in de staat Illinois in het laatste jaar alleen 13 duizend officieel werden ontbonden; daarbij komen dan nog duizenden andere verzoeken om echtscheidingen, welke door het gerecht onderzocht en afgewezen werden. Wederom geven ook hier onze intellectueelen het voorbeeld”.

Hier constateert dus de bioloog oftewel de beoefenaar van de leer van het dierlijke leven, een strooming, die men goed of slecht kan vinden, maar waarbij toch blijkt, hoe ze is het resultaat van levensinzicht van een groote en voorname groep van menschen. Een economisch of volkshuishoudkundig verschijnsel dus. Dat niet zou bestaan als niet zéér ernstige omstandigheden ertoe noopten. Wat moet nu de pater-bioloog doen? Ertegen preeken? Mischien doet hij het, maar dan moet hij gelooven aan een wonder of van te voren zeggen, dat het niet zal helpen. Het verschijnsel dus laten voortwoekeren, zonder er zich iets van aan te trekken, hoe die beperking van het aantal geboorten in haar werk gaat? Maar dan begaat men een sociale misdaad.

Wat blijft er dus over, dan die strooming vol beginselen en praktijken in zulke bedding te leiden, dat zij iets goeds uitwerkt en géén kwaad? Deze kunst heeft de R.K. Kerk vaak uitnemend beoefend. Men denke slechts aan het zich aanpassen bij Romeinsche, Germaansche en allerlei andere voor-Christelijke instituten, aan het gildewezen der Middeleeuwen, aan het moderne organisatie-wezen op allerlei gebied. Dit alles aanvankelijk felbestreden, is tenslotte als niet meer af te wijzen aanvaard. — Maar juist bij de biologie houdt alle aanpassingsvermogen op. Bij het de toekomst van het mensdom beheerschende vraagstuk der bevolking!

Of dit ooit zal veranderen weet thans niemand te zeggen. Toch is er in kerkelijke kringen, héél lang geleden, wel eens ernstig over nagedacht. De kerkvader Ambrosius, leermeester van den beroemden Augustinus, heeft veel gezegd, waarmee bestrijders van socialisme en aantalbeperking van kinderen geducht in hun maag zitten. O.a. in zijn boek „De Virginibus”*) (over de maagdelijkheid): „De gehuwde vrouw moge juichen over de voorspoedige geboorte van een kind, hoe meer

zij er ter wereld brengt, zooveel te meer moeite zij heeft. Zij somt op hoeveel troost zij heeft van haar kinderen, maar laat zij ook opsommen hoeveel zorgen zij haar berokkenen... Zij ontvangt en ondervindt terstond de bezwaren der zwangerschap. Vruchtbaarheid brengt dus een hindernis dan voldoening... Welk een liefelijk pand, dat met gevaar begint en met gevaren eindigt! Dat eer tot smart dan tot blijdschap strekt... Ziet, zusters, hoe zwaar het valt datgene te verdragen, waarvan men het liefst niet hoort spreken. Maar de dagen zullen komen, waarin men zeggen zal: Zalig de onvruchtbaren, zalig de schoot die niet gedragen heeft! Waarom zou ik U ontvouwen, tot welke vreeselijke slavernij de vrouw zich tegenover den man verplicht?"

Zooals men ziet, voer de Heilige Ambrosius als levenskenner reeds in de 4e eeuw vrijwel in ons schuitje. Zou men hem in het R'damsche redactie-bureau nu ook onder de schunnige individuen willen rangschikken? De bevolking van Milaan oordeelde anders. Zij droeg haar bisschop op de handen. En, wij verdorvelingen, zouden den Roomschen van de 20ste eeuw gaarne met veel bisschoppen à la Ambrosius gezegend zien. C. v. d. P.

*) Lib. I, col. 461, a. b. c.

INTERNATIONALE PROPAGANDA.

Een onzer Fransche vrienden schrijft ons: Het is toch eigenlijk al te bespottelijk om Frankrijk steeds als afschrikwekkend voorbeeld te stellen, wanneer men het N.-Malthusianisme wil bestrijden. Theoretisch of practisch is het N.M. in Frankrijk nauwelijks bekend. Wat zeer te bejammeren is, daar naast beginselloos toegepaste mannenmiddelen ook door vrouwen bewuste beperking wordt toegepast. Doch hoe? Om van te gruwen! En naar 't mij toeschijnt, zelfs vrij algemeen. De moeilijke levensomstandigheden, vooral de tyrannie van monsieur le proprio (mijnheer de huisbaas) werken de opzettelijke beperking van het kindertal zeer krachtig in de hand. En het baat weinig of Leroy-Beaulieu c.s., de repopulateurs of wederbevolkers aan de eene en de kerk aan de andere zijde deze beperking met man en macht bestrijden. Hoogstens hebben zij eenig resultaat onder de achterlijke boerenbevolkingen.

Hoe de R.-K. Kerk in Frankrijk als repopulatrice, de gehuwden fanatiseert tot veel kinderen-verwekken, zonder ook maar op eenig bezwaar aan de eene en de kerk aan de andere zijde deze beperking met man en macht bestrijden. Hoogstens hebben zij eenig resultaat onder de achterlijke boerenbevolkingen.

Hoe de R.-K. Kerk in Frankrijk als repopulatrice, de gehuwden fanatiseert tot veel kinderen-verwekken, zonder ook maar op eenig bezwaar aan de eene en de kerk aan de andere zijde deze beperking met man en macht bestrijden. Hoogstens hebben zij eenig resultaat onder de achterlijke boerenbevolkingen.

Van regeeringswege wordt dit in de hand gewerkt door het verleen van bronzen, zilveren en gouden moedermedailles, naar gelang van het aantal kinderen, 3, 5, 7 en meer gaat bedragen.

Wat alles niet belet, dat op gezag van ernstige geneesheeren en sociologen, mag worden aangenomen dat het aantal vruchtafdrijvingen in Frankrijk zich beweegt om 100.000 per jaar. Een zegen zou het zijn voor families en samenleving, bijzonder voor de moeders, wanneer hier het gebruik van den baarmoederring en de a-septische middelen meer bekend werd. Het Fransche volk vermoordt zichzelf vooral zijn kostbare moederlevens. En juist de strijd die nu daartegen wordt gevoerd, werkt het kwaad in de hand.

Men leze in verband hiermee hoofdstuk 42 „Frankrijk” in de nieuwe uitgave van Dr. Rutgers' „Rasverbetering” (blz. 150/158).

„Mannenmiddelen zijn er (in Frankrijk) sedert lang in gebruik, maar de tegenwoordige

vrouwenmiddelen, die hygiënisch en paedagogisch nog zooveel hoogere waarde hebben voor de rasverbetering, zijn er nog weinig bekend”. Aldus Dr. Rutgers en dit klopt met het bovenstaand schrijven.

Op blz. 28 van zijn in 1907 verschenen werkje „Ein dunkler Punkt, das Verbrechen gegen das keimende Leben oder die Frucht-abtreibung” zegt Gutzzeit: „Onder voorwendsel van handel in huishoudelijke reinigings-artikelen treden (in Parijs) de afdrijfsters met de vrouwen in onderhandeling. Wanneer zij 'n zwangerschap opmerken, steken zij haar voelhorens uit”. — Helaas, een overal bekende methode. Waartegen strafwet noch zedepreken iets vermogen, maar die van haar kracht wordt beroofd door Nieuw-Malthusiaansche voorlichting. En deze ontbreekt juist het meest in Frankrijk.

EMIGRATIE *)

Men gaat zich nu allerwege in ons land ongerust maken over Nederland's overbevolking. Wij stijgen met pl.m. 130.000 zielen per jaar. Onze teruggekeerde regering heeft het signaal gegeven: Van crisiswerkloozen moet men niet meer spreken, het zijn permanente, dus hevelen wij deze menschen van werkloozenzorg naar Armenzorg (regeeringsverslag). Onze regeering is dus van meening dat werk voor alle werklozen in onze geordende samenleving nooit meer te vinden is. Leiden trok de 1e subsidie uit om een 10-tal menschen naar Canada te verplaatsen. Van alle kanten hoort men nu: Emigreeren. De Dir. van het bemiddelingsbureau in Den Haag heeft in de pers de aandacht gevestigd op dit vraagstuk. Zij wijzen er op, dat wij op overbevolking bedacht moeten zijn (of zij er al niet is) en, er naast dit verschijnsel is een tweede, niet minder ernstig. De eisch, dat een niet uit eigen bodem te voeden volk zich moet voorzien van buitenlandsche levensmiddelen in ruil voor de exportwaarden van eigen nijverheidsproducten, kan niet vervuld worden, wanneer de export zich dermate ziet belemmerd, dat de industrie als bron van werkloos, voor een aanzienlijk deel haar afzetgebieden verliest zonder er voldoende andere voor in de plaats te vinden”.

Wij zijn nu gedwongen naar maatregelen voor ons economisch evenwicht en voor handhaving van duizender welstand. Eén van die maatregelen is landverhuizing. Er zijn er dus meer. Welke? De Dir. noemt ze niet. Waarom niet? Bang zich aan koud water te branden? Waarom niet ronduit aantal beperking genoemd als de voornaamste maatregel. Wij staan op het standpunt, dat emigreeren nuttig is voor even, dus een lapmiddel. Aan ons de plicht om steeds en opnieuw ons beginsel te propageeren. Want hoe men de kwestie ook bekijkt, altijd en opnieuw zullen objectieve menschen adviseeren: **Geboortebeperving.** G. J. SELIER.

*) Waarschijnlijk komen wij in een volgend nummer op dit onderwerp terug. — Red.

DE WERKLOOSHEID IN EUROPA

Frankrijk bezit bijna geen werklozen!

De persdienst van het Intern. Vak Verbond berichtte dezer dagen, dat er werklozen waren o.a. in:

Duitschland (geheel)	3.450.000
Engeland	1.250.000
Denemarken	49.000
Nederland	150.000
Frankrijk	399

Laten we er gelijk bij vermelden, dat in Duitschland, Nederland en Engeland per elke 1000 inwoners 12 à 13 menschen meer geboren worden dan in Frankrijk. Ondanks de cijfers ontkennen onze tegenstanders ieder verband tusschen werkloosheid en geboorten!!!

SELIER.

VERZOEK:

Aan de afdelingsbesturen,

Eventueele berichten zoo beknopt mogelijk te maken.

Aan allen,

zooveel mogelijk mede te werken, door knipsels etc. aan den redacteur te zenden,

papier slechts aan één zijde te beschrijven, alle copie zooveel mogelijk uiterlijk den 20sten der maand voorafgaande aan de verschijning van het eerstvolgend No. aan bovenvermeld redactie-adres te zenden. Red.

EN TOCH IS HET NIEUW-MALTHUSIANISME ONZEDELIJK.....!

We weten het maar al te goed: „Nw.-Malthusianisme is onzedelijk”.

Dit is het moderne „delénda Carthago”, dat ons uit den mond van alle „eer en deugd”-zame menschen van allerlei schakeering tegemoet klinkt.

En terecht!

Want zien we b.v. de praktijken van onze bij uitstek zedelijke tegenstanders, dan kunnen we niet anders dan getroffen worden door het hoog verheven, grootsche idealisme, dat den achtergrond vormt van hun handelingen en waaraan de Nieuw-Malthusianen een puntje kan zuigen.

Zoo werden we weer bijzonder getroffen door een mededeeling in „Het Volk” van 5 Maart 11., dat als volgt luidde:

Tien procent huurverlaging bij de geboorte van elk kind.

— Een inwoner van Bordeaux, die zijn naam niet wil noemen (schaamte of...? Red. H.G.H.) heeft den gemeenteraad een bedrag van 25.000 franks ter beschikking gesteld voor het bouwen van een huis, waarin een jong echtpaar tegen de volgende voorwaarden mag wonen, de jongelui mogen niet ouder dan 25 jaar en onvermogend zijn. Binnen twee jaar moeten ze één kind, na zes jaar twee, na negen jaar 3 en binnen twaalf jaar vier kinderen hebben. Daartoe behoeven ze dan slechts twee derden van den huurprijs te betalen. Bovendien gaat de huur bij de geboorte van elk kind 10 pct. naar beneden, hetgeen vervalt, zoodra het kind 18 jaar geworden is.

Komen de kinderen niet op tijd of heelemaal niet, dan zijn de jongelui verplicht de woning onmiddellijk te ontruimen. De gemeenteraad heeft het voorstel aangenomen, en inmiddels reeds grond ter beschikking gesteld.

Dit is eerst „praktisch idealisme” van de bovenste plank, waarvan en het vaderland en het gezin de zegeningen zullen ondervinden.

Jammer dat de edele voorsteller z'n naam niet genoemd heeft.

Zouden de kinderen, die het slachtoffer geworden zijn van 10 % huurverlaging niet in dagen van nijpenden honger, of later op het moment, dat gifgas of doodende straal een eind maakt aan hun jong leven, geofferd op het altaar des vaderlands, zouden ze niet dankbaar voor de genoten zegeningen, in hun laatste stuiptrekkingen, den naam van dezen edelen menschenvriend lispelen.....?

En toch..... het Nw.-Malthusianisme is vies en onzedelijk! de W.

CONFERENTIE MET DE DESKUNDIGE MEDEWERKSTERS.

Om een grondige bespreking van punten 9a, b en c van de agenda, vooral die van de voorstellen Rotterdam en Haarlem, te bevorderen, had het H.B. den dag vóór de algemeene vergadering onze dames-deskundigen tot een conferentie uitgenoodigd. Ook afgevaardigden van afdelingen waren daarbij welkom, doch het woord moest in de eerste plaats aan de dames als meest bevoegden en persoonlijk ook meest bij de zaak betrokkenen blijven. 's Middags te half drie waren daartoe te Utrecht in een der kleinere zalen van het Gebouw voor K. en W. met het volledige H.B., 13 deskundigen, en 9 afgevaardigden bijeen. Ook Dr. De Waard uit Groningen woonde, na hartelijk begroet te zijn, een deel der conferentie bij.

In zijn openingsrede erkende de Bondsvoorzitter G. J. Kiersch, dat het aantal dames grooter had moeten zijn. Maar groote afstanden en kosten strekten ter versoening. Hij gaf een keurige en in gematigden toon gehouden samenvatting van de geschiedenis der vele moeilijkheden en strubbelingen, die, bijzonder sinds 1913, moesten leiden tot een strenge controle van Bondswege op de praktijken der desk. medewerksters bij het verlenen van hulp en den verkoop der middelen. Want de Bond dreigde door de praktijken van velen een slechten naam te krijgen. Dit leidde tot de H.B.-crisis in 1920, het zuiveren van den Bond van de onwaardige of schadelijke elementen en de oprichting van het Centraal Middellendepôt in 1922. Dank zij dit alles, is er een verblijdende en aanmoedigende

verbetering van de Bondsreputatie

gekomen. Dit moeten de deskundige medewerksters op prijs stellen. Want de achtung, die zij nu genieten (in tegenstelling met vroeger, toen zij vaak met aborteuses gelijk gesteld werden), hebben zij aan het werken van H.B. en ijverige afdelingsbesturen te danken. Vanzelfsprekend is nu, dat de dames het C.M.D. steunen. Er zijn er dan ook wel die dit begrijpen, maar toch ook weer anderen, die daarvan nog niet doordrongen zijn. Daarom willen Rotterdam en Haarlem de verplichting opleggen de gummi-artikelen te betrekken van het CMD. Het H.B. wil daarmee nog wachten tot een volgende jaarvergadering, omdat het liefst

een vrijwillig samenwerken

ziet. Temeer, wijl omzetcijfers (f 946.— in 1922 en f 2505.— in 1923) aanwijzen, dat het toch wel die richting uitgaat. Er ontbreekt aan het C.M.D. nog een en ander. Daarom wil het H.B. den beheerder twee deskundigen als hulp toevoegen. Dit drietal moet alles in het werk stellen om te voorkomen, dat in 1925 kan worden gezegd: „Gij H.B. hebt alles beproefd, maar ze willen niet; wij leggen dus de verplichting op”. De besprekingen, die nu gevoerd worden, moeten dienen, om H.B. en het beheer van het C.M.D. te doen weten, wat de deskundigen zelf noodig achten om dit te voorkomen. Zoo moedigde de voorzitter de dames dan ook aan, om nu — niet na afloop, maar nu! — alles te zeggen, wat zij noodig achten. Overleg zal wel uitmaken of het te berde gebrachte al dan niet juist is.

Debat.

Na deze toegejuichte rede ontstond een geanimeerd enkele oogenblikken wel wat zéér geanimeerd debat, waaraan eerst de deskundigen, daarna de afgevaardigden deelnamen. Van de eerste groep de dames G. Meijers-Smitteraar, Hoogerbeets, v. d. Heuvel v. d. Pol van Aken en Van der Wende. Van de tweede groep v. d. Caap (A'dam), De Groot (Alk-

maar), Brouwer (A'dam), Hoogerbeets (Haarlem) en Cassée (Utrecht).

Er waren grieven en misverstanden. — Bij mevr. v. d. Heuvel, als oud-commissielid van het C.M.D. (zij meende dat zij nog tot de commissie behoorde, ofschoon de zaak naar Rotterdam is overgeplaatst). Het C.M.D. eerst te duur was opeens te goedkoop, maar dit oordeel bleek op een foutieve calculatie te steunen. Een te „royale” uitbetaling aan den oud-penningmeester bleek, na toelichting, een bepaald zunnige. Maar niet opgehelder is het misverstand — of ernstiger? — dat mevr. v. d. Heuvel als afneemster geen lichtend voorbeeld was. Ze kocht, ja contracteerde bij anderen.

Bepaalde grieven waren te dure condooms en, wat de goedkope betreft, ook slechte. Terwijl het niet-bruikbare goed voor rekening van de afneemsters bleef. De desk. v. d. Pol onderstreepte dit, erop wijzende dat, wat de eene deskundige afkeurt, niet weer aan een andere mag geleverd worden. Zij verklaarde ronduit, dat de beheerder niet goed inkocht.

De beheerder liet dit niet op zich zitten. De voorzitter kreeg nu iets te doen om de discussies zakelijk te houden. Hij goot olie op de golven door toezegging van een afdoende regeling.

Het punt, waarom het eigenlijk ging, het al dan niet verplicht stellen van het betrekken der middelen van het C.M.D., kwam vooral tot zijn recht door v. d. Caap. Hij kwam er tegenop, zoolang het C.M.D. belangrijk te kort schiet in kwaliteit en prijzen, den stok achter de deur te plaatsen. Weer dreigde het even mis te loopen, toen — naar algemeen erkend werd ten onrechte — antipathie jegens den beheerder in het geding gebracht werd. Het resultaat der beraadslaging is de algemeene erkenning, dat het C.M.D. dwingen overbodig moet maken. De beheerder en de hem terzijde staande deskundigen moeten het zóó maken, dat het vanzelfsprekend wordt bij het C.M.D. te koop, 1e, omdat het een Bondsinstelling is en 2e wijl het betrouwbaar en niet te duur levert.

Voorts is men zonder oppositie meegegaan met de meening van het H.B., dat de eenheidsprijs voor hulp en onderricht door heel Nederland f 2.50 moet zijn. Wel vindt mevr. Van Aken f 1.— voldoende, maar zij kreeg hierbij geen steun. Het zou ook in de meeste gevallen onmogelijk zijn, gelijk de voorzitter o.a. voor A'dam constateerde. Men dient hier ook rekening te houden met de deskundigen die zeer achteraf zitten.

Alles bijeen genomen een belangrijke en nuttige bijeenkomst, door den voorzitter gesoten met den wensch, dat één volgende nog belangrijker zal zijn.

Een mooie vooravond.

Het Hoofdbestuur heeft willen laten zien, dat te Utrecht wel een goede openbare vergadering valt te beleggen en is schitterend geslaagd.

In den avond vóór de alg. verg. liep een der groote zalen van K. & W. propvol en eenige honderden konden zelfs niet worden toegelaten. „Rein-Leven” zorgde voor de contrapropaganda door milde verspreiding van zijn geschriften. Dit kon geen kwaad. Du choc des opinions jaillit la vérité. De spreker dr. R. de Waard en de sprekerster Martine G. Kramers, zijn er met niet minder belangstelling door gevolgd, als de eerste noodzakelijkheid en logica van rasverbetering en (door) aantalbeperking aantoonde en de tweede „verstandig moederschap” toonde in verband met bestrijding van het aankweken der familie-ellende, doordat de een den ander in den weg leeft.

Een der debaters vond het erg, dat bij de bekendmaking der vergadering de namen van prof. Slotemaker de Bruine en dr. Ausems als uitgenoodigde debaters zijn bekend gemaakt. Terecht heeft de voorzitter erop gewezen, dat

deze heeren op geen andere wijze te naderen zijn. In hun beschuldigingen aan ons adres wordt ervoor gezorgd, dat zij alléén het woord hebben. Welnu, dan dienen zij ook uitgedaagd te worden. De derde tot debat uitgenoodigde, de opperrabijn dr. Thal, betoonde zich wellevend genoeg, verandering te melden.

Met het oog op de zeer beperkte plaatsruimte moet het bij dit al te weinige blijven. Vermelden we nog, dat al onze pakketten zijn verkocht en een collecte voor de uitgesloten textielarbeiders is gehouden, die onder applaus, waarmee de vergadering ook onze woordvoerders rijkelijk beloond had, werd aangekondigd.

't Was een goede avond.

VERSLAG VAN HET CONGRES.

Volgens het verslag van het congres zoude door v. d. Caap (Amsterdam) zijn gezegd, dat het streven naar bezuiniging de emigratiebeweging hindert. Genoemde afgevaardigde verzoekt echter er de aandacht op te vestigen, dat het door hem in dit verband gesproken niet juist is weergegeven, waardoor geheel in strijd met zijne meening dienaangaande, den schijn zoude worden verwekt, dat hij veel heil in de emigratiebeweging ziet. Spr. heeft intendeel beweerd, dat de pogingen van overheidswege aangewend geen verbetering van eenige betekenis aan zullen brengen, doch dat het N.M. het aangewezen middel is om bevolkingsoverschotten te voorkomen. — Dat de bezuinigingsmaatregelen de emigratie zouden hinderen laat spr. trouwens onverschillig.

CORRESPONDENTIE.

v. d. C. te A. — Het kwam ons beter voor, uw opmerking naar aanleiding van het congresverslag niet te plaatsen. Binnenkort zal een en ander wel tot volle klaarheid komen, hopen we. Het door U bedoelde rapport, heeft echter met deze kwestie niets te maken.

HOOFDBESTUUR.

BERICHT AAN DE AFDEELINGS-BESTUREN

De heer Faas deelt mede, dat hij, dank zij de medewerking van een bestuurslid van de afd. Dordrecht, in staat is, aan alle afdelingen de serie diagrammen en tabellen, welke op het congres aan den wand ten toon gesteld waren, toe te zenden.

De samensteller wijst er op, dat de huish. vergaderingen aantrekkelijk gemaakt kunnen worden, door een causerie van een der bestuursleden, aan de hand van deze gegevens, terwijl ook sprekers in openbare vergaderingen er veel nut van zullen hebben.

Elke belangstellende i.c. gegadigde zende een briefkaart aan T. Faas, Toussaintstraat 37a Rotterdam.

VAN DEN BONDSPENNINGMEESTER.

Gedurende het 2e kwartaal 1924 is door den Bondspenningmeester ontvangen voor:

Contributie-afdracht, van de Afdelingen Alkmaar f 32.—, Amsterdam f 100.—, Enschedé f 104.25, Haarlem f 177.68½, Middelburg f 1.—, Rotterdam f 151.75, Schiedam f 58.50, Utrecht f 20.—, Zwolle f 4.50. — Totaal 649.68½.

Het Gelukkig Huisgezin, van de Afdelingen Amsterdam f 23.—, Delft f 2.—, Enschedé f 6.50 's-Gravenhage f 16.—, Helder f 10.—, Hengelo (O.) f 2.50, Leiden f 3.50, Middelburg f 1.60, Rotterdam f 50.—, Schiedam f 2.—, Utrecht f 5.—, Zaandam f 3.—, Zwolle f 2.—, Totaal f 127.10.

Geschriften, van de Afdelingen Amsterdam f 26.—, 's-Gravenhage f 14.50, Haarlem f 28.95 Helder f 15.—, Rotterdam f 58.—, Zaandam f 4.15, Zwolle f 14.50.— Totaal f 161.10.
Totaal-generaal f 937.88½.

UITTREKSEL NOTULEN HOOFDBESTUURS-VERGADERINGEN.

— DEN HAAG, Zondag 11 April 1924.

Te 10.30 opening door den voorzitter Kiersch. Alle H.B.-leden zijn aanwezig, benevens v. d. Pol en de commissie tot nazien van de notulen van het congres. Deze notulen worden goedgekeurd.

Verdeeling Bestuursfuncties. — H. de Wolf Amsterdam, redacteur „H.G.H.” en Goud, Den Haag, komt in de functie van Kok.

Selier dringt er op aan, dat de voorz. vóór het afdrucken van het eerstvolgend nummer van het orgaan, den inhoud daarvan zal nazien. Aldus wordt besloten.

Verzoek van de afd. Zutphen, tot het betalen van de kosten eener openbare vergadering. Er wordt besloten te schrijven, dat het H.B. niet verplicht is dit te doen.

Verzoek van de desk. medewerksters vergoeding reiskosten. — Secr. zal de dames verzoeken daar dit jaar nog vanaf te zien.

Voorlezing notulen H.B.-verg. 2/3/24, te Haarlem gehouden. — Goedgekeurd.

Schrijven van de afd. Haarlem met verzoek een buitengewoon congres te houden! Het Dag. H.B. zal met het afd.-bestuur Haarlem confereren.

Opleiding desk. medew. — Voorstel opleiding 2 desk. medewerksters zal worden aangehouden tot de opleiding gereorganiseerd is.

Faas zal in „De Courant” adverteeren voor het H.B.

Debatvergadering te Utrecht zal worden gehouden in het najaar.

Kiersch zal een brochure schrijven in verband met het emigratie-vraagstuk.

Inzake het lectoraat wordt besloten met andere vereenigingen in correspondentie te treden.

Faas en Selier vestigen de aandacht op een artikel in de Nw. R. Ct. inzake het bevolkingsvraagstuk.

Kiersch zal zich er verder mee belasten dat de fusie met den Bond 1914 in orde komt.

Te ongeveer 6 uur sluit de voorz. de verg.

* * *

— AMSTERDAM, Zaterdag 12 Juli 1924.

Aanwezig zijn: Kiersch, Voorz.; v. Proosdij, Secr.; Souffrée, Penningm.; de Wolf, redact.; en Goud, 2e penningm.

Niet aanwezig zijn: Faas, 2e secr. met bericht, dat hij verder voor de bestuursfunctie bedankt en de heer Selier.

Te ongeveer 5 uur opent de voorz. de vergadering. Spr. verontschuldigt zich geen gevolg te hebben gegeven aan een opdracht H.B. inzake „Emigratie”, omreden dit onderwerp niet meer actueel is verzoekt spr. van die opdracht ontheven te worden. — Alzoo wordt besloten.

Voorlezing notulen H.B.-verg. 11 April te 's-Gravenhage. — Deze notulen worden na het aanbrengen van enkele kleine wijzigingen goedgekeurd.

Ingekomen stukken. — Bedanken van den heer Faas als lid van het H.B. en als beheerder van het C.M.D. — Verder is nog een uitgebreide correspondentie ter tafel van mevr. v. d. Heuvel, de afd. Leiden, afd. Utrecht, het lid v. d. Caap te Amsterdam en het lid Heile te Rotterdam. alles over verschillende onderwerpen, waardoor een langdurige en zeer onderhoudende bespreking ontstaat. — De Bond 1914 heeft gemeld in de maand September een vergadering te beleggen, waar opnieuw het voorstel tot fusie ter sprake zal worden gebracht. Het schrijven is zeer optimistisch gesteld.

Daarna wordt verslag uitgebracht van de conferentie van het Dag. H.-B. met de afdeling Haarlem. — Het gevolg van deze conferentie is, dat de aangename verstandhouding tusschen deze flinke afdeling en het H.B. nog meer is versterkt.

Ingekomen zijn voorts verzoeken om opleiding tot desk. medew. van de afd. Middelburg Zwolle, Utrecht, Amsterdam en Zutphen. — Over enkele verzoeken moet nog worden gecorrespondeerd en onderzoek worden ingesteld. Alle verzoeken worden aan den secretaris ter beantwoording in handen gesteld.

Aan de orde is nu: te nemen maatregelen tot oprichting te komen van een lectoraat. — We herinneren ons allen nog de hoogstaande inleiding, welke door ons lid v. d. Pol daaromtrent op ons congres is gehouden. Er wordt dan ook met algemeene stemmen besloten, deze zaak verder in de bekwame handen van v. d. Pol te laten en hem toestemming te geven namens het H.B. de noodige maatregelen te treffen.

Inzake de koninklijke goedkeuring wordt door Goud verslag uitgebracht van een onderhoud, hetwelk plaats heeft gehad met de betrokken referendaris aan het departement van Justitie. — Positieve mededeelingen konden nog niet worden verstrekt, doch in de maand Augustus zal opnieuw een onderhoud plaats hebben.

Inzake het prijslijstje wordt besloten de prijzen voor het komende kwartaal te handhaven. — Voor het benoemen van een beheerder C. M.D. zal met de afd. Rotterdam in correspondentie worden getreden.

Hierna sluit de Voorzitter Kiersch deze vergadering met een woord van dank aan de aanwezigen. Gd.

Zoals uit het verslag van onze laatst gehouden H.B.-verg. blijkt, heeft de heer Faas bedankt als lid ven het H.B. en als beheerder van het C.M.D.

Het H.B. wil niet nalaten, den heer Faas dank te brengen voor de vele werkzaamheden die hij met zooveel ijver voor den Bond verricht heeft.

Het was ons college aangenaam van den heer Faas te mogen vernemen, dat, al moest hij voor verschillende functies bedanken de propaganda voor het beginsel daar geenszins onder zou lijden.

Voorloopig moesten wij, waar er nog geen plaatsvervanger voor den heer Faas is, diens adres voor het C.M.D. handhaven, in de vaste overtuiging, dat eventueele stukken naar den nieuwbenoemden functionaris zullen worden doorgezonden. HET HOOFDBESTUUR.

VAN DE AFDEELINGEN.

— **Rotterdam.** — In de plaats van den heer T. Faas, die aftrad als secretaris dezer afdeling is benoemd J. Lammers, Blokmakersdwaarsstraat 4 ba.

— **Schiedam.** — Thans is secretaris dezer afdeling T. C. Klijn, Kortlandstraat 36c.

— **Utrecht.** — Het secretariaat van deze afdeling is door het bedanken van den heer Hatsman thans gevestigd bij v. d. Brink, Ganzstraat 42 bis.

De afdeling heeft zich genoodzaakt gezien, den heer Bodewes, die als penningmeester der afdeling bedankte, te royeeren.

Genoemde heer behoort tot de figuren, wier idealisme bestaat uit den inhoud van hun portemonnaie.

Hoewel hij in z'n reclame dezelfde methode volgt als de Bond, was hij zoo vriendelijk de winst in eigen zak te deponeren.

CENTRAAL MIDDELENDEPÔT

Adres: T. Faas, Toussaintstraat 37, Rotterdam.

PRIJSLIJST VOOR HET 3e KWARTAAL 1924. (Zonder hulp- en zonder verzendingskosten)

Pessaria.
Ring (horlogeveer) f 1.50
Ring (spiraalveer) f 1.75
Matrisalus f 2.00
Voor hulp en onderricht wordt hoogstens f 2.50 berekend).

Sputten.

Douche (gummie-balspuit) nrs. 8 tot 10
van f 2.50 tot f 4.00
Clyso (uit één stuk) f 3.00

Condooms.

I. Naturel (dun) in doosje van 6 stuks f 0.60
II. Rose " " " 6 " f 0.70
III. Zijden afw. " " " 6 " f 0.80
IV. Naturel dik " " " 6 " f 1.30

Deze prijzen zijn voor alle afdelingen vastgesteld door het Hoofdbestuur. Mochten de deskundige medewerksters meer in rekening brengen, dan geve men daarvan kennis aan Afdelingsbestuur of Hoofdbestuur.

Bij verzending (in blanco couvert) van een doosje condooms wordt 15 cent berekend — als briefport.

Bij verzending van één of meer sputten wordt f 0.40 berekend — als postpakket.

Onze buitenleden houden met deze verzendingskosten rekening.

Spreekt over deze praktische zaken met uw familie en kennissen. Helpt zoodoende de stroomtochten van onverantwoordelijke particuliere winstbejagers weren.

HET HOOFDBESTUUR.

Laat ons blad ook
anderen lezen!

Dergelijke Sanitas-praktijken achtte de afdeling niet oirbaar binnen den bond, weshalve zij den heer Bodewes verzocht, haar te verschoonen van zijn vurig idealisme.

De Bond heeft waarachtig nog wel een andere taak dan parasieten te kweken!

Tot haar spijt moest de afdeling Mevrouw Hatsman-Zwartjes, Vleutenscheweg 140, van den lijst van desk. medewerksters afvoeren.

— **Leeuwarden.** — De heer Huisstede, Camminghastraat 27, Leeuwarden, treedt vanaf heden niet meer als correspondent van den Bond op.

Wij verzoeken hiervan goede nota te nemen.

— **Den Haag.** — De leden welke hun contributie over 1924 nog niet betaalden, worden verzocht het bedrag groot f 2.— alsnog op te zenden aan onzen penningmeester den heer J. Thissen, Zuid-Oost Buitensingel 97/2.

Ten overvloede zij er hier nog op gewezen, dat er hier ter stede misleidende propaganda door particulieren wordt gemaakt, Deze particulieren beoogen slechts hun eigen belang en staan in geenerlei verband met onzen Bond. — De adressen van onze deskundige medewerksters zijn alléén Mevr. Voortman, Zandvoortstraat 28, Scheveningen en Mevr. v. d. Pol, Westerbaenstraat 447, hoek Elandstraat.
Laat U dus niet misleiden!

— **Dordrecht.** — Inplaats van v. d. Gijp is thans secretaris: D. H. C. Smits, Jac. Catsstr. 3, inplaats van Botbijl is nu H. Dubbeldam, Jac. Catsstraat 42, voorzitter dezer afdeling.